

Kjære ordfører,

Norge er Norge av en grunn. Oslo er også Oslo av en grunn. En gang i blant kan det være greit å bli minnet på akkurat dette - for det kommer ikke av seg selv. I dette lille landet langt her oppe mot nord har vi utviklet et fantastisk samfunn for oss som bor her - oftere på tross av enn på grunn av. Dette trasset ga bonden ork til å rydde den karrige og steinete skrenten og forvandle den til en dyrkbar åkerlapp, trasset ga arbeiderklassesønnen mot til å ta høyere utdanning som førstemann i slekta, og det hjalp jenta som flyktet fra krigen til fast jobb i Oslo. Samfunnet vårt er resultat av modige valg vi har tatt. Modige valg hver enkelt av oss tar, modige valg som samfunnet legger til rette for og modige valg som vi politikere gjør.

Folk som besøker Norge legger ofte merke til den vakre naturen, men også menneskene. Sett utenfra, kan kanskje Huffington Posts observasjon være karakteristisk:

"Norway is undoubtedly one of the most beautiful places on Earth. It's home to more natural wonders than we can count and it has stunning cities, fascinating history and really happy people."

Norway's not cheap. But it's worth it."

Og kanskje er journalisten i Huffington Post inne på noe - uten helt å tenke over det selv. Det har kostet mye og tatt lang tid å utvikle det samfunnet vi alle er en del av - og setter så stor pris på. Det norske samfunnet er utviklet gjennom generasjoners tro på et bredt fellesskap, en grunnleggende tro på individets frihet, like muligheter for alle til å kunne utvikle sitt potensiale og en grenseløs solidaritet. Vi ser at dette fungerer i vårt lille land. Det er ikke billig, men det er verdt det. Men det som har tatt lang tid å bygge - kan også ødelegges skremmende fort.

Ordfører, politikere er valgt til å styre samfunnsutviklingen. Vi skal ikke kun reagere på de negative utslagene innbyggerne opplever. Vår primære oppgave er å være proaktive slik at de grunnleggende verdiene i den norske samfunnsmodellen bibeholdes og videreutvikles inn i en kanskje litt annerledes fremtid. Når politikk ikke utøves på en proaktiv måte ser vi fort hvordan grunnverdiene våre angripes - ulikhetene i samfunnet vårt vokser, arbeidslivsmodellen kommer under angrep, moderniseringen av offentlig sektor går for sakte, og klimautfordringene blir til klimaendringer.

Mangel på politisk proaktivitet vil medføre at de gode fellesskapene og nabolagene forvitrer, den enkeltes frihet undergraves og mulighetene som gjør at hver enkelt av oss skal få utvikle vårt fulle potensiale blir mindre. Derfor må vi jobbe hver eneste dag for å holde samfunnet vårt i hevd og bekjempe kreftene som ønsker å rive ned det vi har bygget. Gjør vi det ikke, vil vi alle bli skadelidende og mest av alt de som trenger fellesskapet sterkest.

Og det står ikke på utfordringer: Globalisering, urbanisering, digitalisering, det grønne skiftet og økende forskjeller - endringskreftene står i kø. Den gode nyheten er at konsekvensene av disse endringsutfordringene vi står midt oppe i, ikke er forutbestemte lovmessigheter som ikke kan påvirkes. Det er derfor gledelig å registrere at politikk og politisk styring faktisk virker. Samfunnet endrer seg til det bedre hvis vi ønsker det og om vi evner å handle deretter. Oslo, ordfører, er på vei til å bli en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle.

I sommer leste jeg - og mange med meg - Tante Urikkes vei, av forfatteren Zeshan Shakar, - om Jamal og Mo. Det slo meg at jeg hadde lest boken før..... - og jeg plukket fram igjen Skyskraperengler og Beatles. For de av oss som vokste opp her i byen på 1960- og 70-tallet så er det fascinerende hvordan deler av historien gjentar seg. Den største forskjellen på T.U.V. fra Stovner i vår tid - og Skyskraperengler fra Bøler på 1960-tallet eller Beatles på Frogner, føles nesten kun å være at Mo og Jamal er et par tre år eldre enn Tove og Goggen - og hudfargen er en annen enn hos Kim og Ola. Utover dette fant jeg få forskjeller.

Utfordringene er de samme: lediggang og utenforskap. Resepten er kjent: inkludering og engasjement. Derfor er det gledelig når politiet sier at sommeren 2018 i Oslo har vært den fredeligste på mange, mange år. Dette som en konsekvens av målrettede aktiviteter for unge mennesker i byen i sommer - vedtatt i revidert budsjett i denne sal. Som politiførstebetjent Tom André Christiansen ved Stovner politistasjon enkelt og greit slår fast: «Det fungerer». Ordfører. Vi må gjøre mer av det som fungerer. For en by med plass til alle - er en bedre by for nettopp alle. I dette budsjettforslaget foreslår vi å gjøre mer av det som fungerer, der vi allerede er godt på vei styrker vi innsatsen, der vi så vidt har begynt setter vi opp farten og der vi trenger nye tiltak ønsker vi å teste ut nye løsninger.

Ordfører, vi viderefører satsingen på jobb og aktiviteter for ungdom også sommeren 2019. Selvfølgelig gjør vi det. Fordi vi ser at det fungerer.

Ordfører, klimabudsjettet til Oslo kommune er en suksess, også fordi det fungerer. Blant de byer og land i verden som aksepterer at klimaendringene er menneskeskapte har Oslo kommune kommet langt. Gjennom klimabudsjettet identifiserer vi hvor våre utslipp kommer fra og vi viser hvilke tiltak som bør innføres for å skape de utslippsreduksjonene som er nødvendige for å nå de ambisiøse klimamålene som bystyret har vedtatt.

Klimapolitikken beveger seg dermed ikke lenger rundt i mørket. Det kommer til å bli krevende å nå våre felles målsetninger for 2020, men de er absolutt mulige å nå. Jeg vil imidlertid at du husker ordfører – at klimaarbeidet vi bedriver i Oslo er nybrottsarbeid i verdensklasse. Det er et gammelt ordtak som sier at det er kun i total uvitenhet at du kan uttale deg med 100 prosent skråsikkerhet - og at jo mer du lærer, jo mer forstår du av det du ikke kan. Slik er det med all læring - og alt nybrottsarbeid. Siden i fjor har vår egen Klimaetat blant annet avdekket at et konsultentselskap som jobbet på oppdrag for Statens Vegvesen og Oslopakke 3-sekretariatet har gjort en regnefeil som medførte at klimateffekten av de nye bomtakstene og bomsnittene ble kraftig overvurderte. Dette medfører at vi frem mot neste års budsjett må finne andre klimatiltak for å dekke opp for dette bortfallet. Dette viser først og fremst viktigheten av å ha et klimabudsjett og en meget kompetent Klimaetat i Oslo kommune.

Vi vet mer i dag om hva som skal til for å nå utslippsmålene i 2020 enn vi gjorde i fjor, men det er selvfølgelig fortsatt usikkerheter - en av de største opplever jeg å være den statlige utslippsstatistikken som vi får halvannet år forsinket. Det betyr at vi, med dagens systemer, ikke vil få målinger fra Statistisk Sentralbyrå som viser om vi nådde 2020 målene våre før i 2022. Dette - ordfører - er for dårlig. Her er Oslos arbeid med på å drive fram bedre kvalitet og hyppigere målinger på statlig nivå til det beste for byen vår, og til det beste for landet.

Ordfører. Gjennom flere år fikk løsarbeiderkultur, sosial dumping og kriminell virksomhet utbre seg i bl.a. bygge- og anleggsbransjen, både i Oslo og nasjonalt. En slik utvikling vil over tid ødelegge den norske arbeidslivsmodellen, og for å være ærlig ble politikerne redusert til passive tilskuere til samfunnsutviklingen og maktet ikke å handle proaktivt i tide. Det er ingen samfunnslov som tilsier at forholdene i bygge- og anleggsbransjen skal være slik vi har opplevd de her i Oslo de siste 10-15 årene, eller at Jamal skal måtte jobbe uten rettigheter på et bilverksted i byen vår. Byrådet innførte i fjor derfor Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv. Og totalt har vi nylig rundet 230 kontrakter med Oslomodellens krav i bygg- og anleggsbransjen. Vårt digitale oppfølgingssystem - HMSREG - sikrer at våre krav etterleves. Nå tilskriver NAV i Oslo og Akershus behovet for flere fagutdannede i bransjen i stor utstrekning nettopp Oslomodellen. Ordfører - det er gledelig å konstatere at politikk fungerer.

De gode resultatene av Oslomodellen gjør at vi i 2019 utvider kravene til også å gjelde i helse- og omsorgssektoren. I tillegg setter vi i gang et prosjekt i samarbeid med de ansattes organisasjoner for å styrke heltidskulturen i Oslo kommune og tilby flest mulig hele og faste stillinger. For å gi flere faste jobber og sikre barnehagene tilgang til faste, stabile vikarer ansatt i Oslo kommune setter vi i gang et pilotprosjekt med en vikarpoolordning for barnehager i utvalgte bydeler. Trygghet for jobb og inntekt er selvfølgelig et viktig fundament for både kompetanseutvikling og gode fellesskap også i vår by.

Ordfører, i fjorårets finanstale snakket jeg om en fyr som heter Tim. Tim er et eksempel på Osloinnbyggeren. Hvert fjerde år spør Oslo kommune byens Tim'er, 30 000 av byens innbyggere, om hva de mener om byen vår. Om lag 10 000 Oslofolk svarer hver gang gjennom det som kalles Publikumsundersøkelsen. Sist gang vi spurte var i 2014, og nå i 2018 har vi spurt på nytt. Politikk er til for Tim og de andre som bor i byen vår. Derfor må vi lytte på de svarene de gir. I denne finanstalen vil jeg derfor trekke inn folks meninger på utviklingen av Oslo og deres holdninger til hvordan de mener det går med Oslo med bakgrunn i det som oppgis i Publikumsundersøkelsen.

For ordfører, det er resultatene for Tim som til syvende og sist teller - og vi legger vekt på innbyggernes meninger når vi legger frem budsjettet for 2019.

Tidligere innsats betyr for oss nettopp det: Tidligere innsats. Når vi får økt kunnskap om hvordan utviklingen av barnets hjerne påvirkes allerede i mors mage gir det oss en forpliktelse til å tenke nytt rundt tidlig innsats. Gjennom flere år har vi derfor gradvis trappet opp hjemmebesøksordningen for førstegangsfødende - kalt "Nye familier". I 2019 vil alle førstegangsforeldre i hele Oslo, og kvinner i Oslo som får barn for første gang i Norge, få tilbud om besøk av en helsesøster i god tid før fødsel og opp til barnet er to år.

Hjemmebesøk bidrar til at det blir skapt en god relasjon mellom det offentlige og foreldrene allerede før fødselen. Denne helsesøsteren skal også følge opp familiene på ordinære helsekontroller. Vi er overbevist om at dette fungerer og at flere barn vil få en god start på livet når foreldrene får assistanse til å bli trygge i foreldrerollen fra første stund. Så langt er hjemmebesøksprogrammet blitt innført i Bjerke, Frogner, Grünerløkka, Nordre Aker, Stovner, Vestre Aker og Østensjø. I høst blir også Søndre Nordstrand, St. Hanshaugen, Sagene og Ullern innlemmet. Med utvidelsen av ordningen til hele byen får også framtidige foreldre i de fire siste bydelene hjemmebesøk, hvis de vil. Det gjelder Gamle Oslo, Nordstrand, Alna og Grorud. Tilbudet er frivillig, men ordfører, 75–80 prosent av foreldrene har deltatt i de bydelene der dette er fullt gjennomført. Igjen ser vi at politikk fungerer.

Barnehagen danner grunnlaget for en god og trygg oppvekst, og da er det viktig at alle faktisk kan få en barnehageplass. Og at kvaliteten er god. Høsten 2015 stod alt for mange barn utenfor barnehagefellesskapet i byen vår. Det var rett og slett for få barnehageplasser. I tillegg manglet over halvparten av medarbeiderne i barnehagene barnefaglig utdanning eller barnehagelærerutdanning. Nå øker vi andelen pedagoger, og vi rekrutterer aktivt barn som står utenfor til barnehagefellesskapet. Dette gjør vi fordi vi vet at tidligere innsats virker. I 2019 leverer vi også de siste av de totalt 3 000 nye barnehageplassene vi lovte å bygge i denne bystyreperioden. Ordfører, det er med glede jeg kan dele med deg at Oslos befolkning stadig blir mer fornøyd med barnehagetilbudet, mens det nå kun er 3 prosent oppgir at de er misfornøyd. Innbyggerne i byen setter også stor pris på at vi nå bygger mange flere barnehager. 58 prosent sier nå at de er godt fornøyd med barnehagedekningen der de bor. Dette er opp hele 11 prosentpoeng fra 2014. Som Huffington Post ville sagt "[it]'s *not cheap. But it's worth it.*" Det er betryggende å se at politisk styring fungerer og at det velgerne ba om høsten 2015 nå leveres.

Osloskolen har gjennom mange år opplevd trangere økonomiske rammer. Det har ført til færre voksenpersoner per elev og lærerne har måttet forholde seg til flere barn. Slik blir det vanskeligere å se hver enkelt elev. Den tida er nå over. Høsten 2015 lovte vi 200 flere lærere i Osloskolen. De er nå på plass. Vi lovte å kompensere Osloskolen 100 prosent for det hver nye elev koster, ikke 80 prosent som det var før. Det har vi gjennomført. I dette budsjettet, ordfører, setter vi av nok midler til å betale for det lærernormen koster og vi vil ansette 520 nye lærere de neste to årene. Men vi stopper ikke der - vi gjennomfører også det største løftet for grunnskolen på lenge og styrker i dette budsjettet også grunnfinansieringen. Dette er frie og permanente inntekter som kommer alle grunnskolene i hele byen til gode. På denne måten kan hver enkelt skole selv prioritere ressursene der de mener de best gjør nytte for seg. Om det er en ny miljøarbeider, en ekstra lærer, nye læremidler, skoleturer til Marka eller andre tiltak til det som er mest verdifullt på den enkelte skole - her tror vi den lokale skoleledelsen vet best.

Barns motivasjon til å gå på skole synker på ungdomstrinnet. Det er ikke så rart. De færreste av oss har sine beste år i denne fasen av livet. Problemene eskalerer når manglende motivasjon skaper kunnskapshull som påvirker fremtidige muligheter til å ta egne gode valg. For hadde egentlig Jamal i Tante Ulrikkes vei noen gang en sjanse til å klare å fullføre videregående skole når han først begynte der? Vi tror at skoler med ekstra utfordringer trenger ekstra støtte. Ungdomsskolesatsinga som ble foreslått og vedtatt i revidert budsjett for 2018, blir derfor foreslått videreført gjennom de fire neste årene, der det er størst behov.

Vi vet jo at det fungerer. Og det er som læreren Anette sier i Marte Spurkelands bok Klassen: *“Ungdommene er ikke opprørere eller tapere. De er ungdom som gjør så godt de kan, men som har alt for mye å håndtere.”* Vi som samfunn må være der tidlig nok for ungene våre - for Jamal og for Tim. Vi ønsker derfor å sikre trygge og varme ungdomsskoler som motiverer, skaper trivsel og hvor læringsmiljøet er optimalt. Derfor innfører vi også skolefrukt til skoler med ungdomstrinn som et prosjekt gjennom to år fra januar 2019. Tilsammen vil 18 000 barn være omfattet av ordningen i Oslo neste år. Barn som spiser godt presterer også bedre. Bystyret vet jo dette - vi har alltid godt med frukt til våre møter. Vi styrker i 2019 også barneskolene med flere helsesøstre slik vi tidligere har gjort på videregående skole og på ungdomstrinnet. Dermed får flere barn noen de kan snakke med, om det som er viktig for dem og det som er utrygt. Skal barn lykkes med sin oppvekst- og kunnskapsreise, må de ha det trygt og godt - helt fra starten.

Ordfører. Når ordninger for barn og unge er behovsprøvd så har vi sett at vi ikke får tak i mange av dem som trenger det mest. Derfor lovte byrådet å innføre gratis deltids plass i aktivitetsskolen til alle barn i bydeler og skoler med lav deltakelse. Vår antakelse var at gratis aktivitetsskole ville føre til økt deltakelse, og derigjennom mer midler til aktivitetsskolen som igjen ville øke kvaliteten. Det har vi gjennomført og antakelsen slo til - deltakelsen er nå mange steder nær 100 prosent, der den før var lav, og foreldreundersøkelsen fra 2018 viser rekordhøy tilfredshet med tilbudet. Den samme tendensen viser publikumsundersøkelsen. Igjen fungerer politikken ordfører. Vi ønsker nå å utvide ordningen med gratis oppholdstid i aktivitetsskolen til første trinn på alle skoler i Oslo, samtidig som vi fortsetter opptrappingen til flere trinn på skoler i utvalgte bydeler hvor deltakelsen var lav i utgangspunktet. Ordfører. Det er ikke forutbestemt at så mange barn skal falle ut av skolen, og vi er overbevist om at det vi gjør i Osloskolen vil gi flere barn mulighet til å lykkes i å nå sitt virkelige potensiale.

Ordfører. Vi visste da vi begynte vår jobb høsten 2015 at mange eldre følte usikkerhet rundt tilbudet de ville få hvis de en gang i fremtiden skulle trenge hjelp. Dette ønsket vi å gjøre noe med, og vi foreslo derfor å innføre en moderat eiendomsskatt for å betale for et bedre tilbud til de av byens eldre som trenger og ønsker det. Når vi gjennom brukerundersøkelser spør brukere og pårørende på sykehjem og i hjemmetjenesten om hva de synes om tjenestene de mottar, får vi gode svar. 80 prosent er fornøyd. Det mener jeg de som jobber i tjenesten skal ta som et hederstegn. Folk er veldig fornøyd med tjenestene de får der de er. Når vi i årets publikumsundersøkelse spør hele bredden i Oslos befolkning om hvordan de vurderer disse tjenestene, basert på egne erfaringer, enten fordi de selv har mottatt tjenester eller som pårørende, så blir resultatene en god del lavere. Det er også viktig å ta som et signal om at tjenestene til de eldre kan bli enda bedre. Og vi er på vei, for nå begynner nye stillinger å komme på plass i hjemmetjenesten, bemanningsfaktoren på kommunale sykehjem blir høyere og aktivitetstilbudet til eldre blir bedre. Til nå har byrådet blant annet finansiert 425 nye stillinger i hjemmetjenestene. Nå legger vi inn finansieringen som gjør det mulig å ansette de siste 75 årsverkene for å levere på vårt løfte om 500 nye årsverk. Vi ønsker igjen å vise at politikk fungerer. Vi gjør det for de eldres skyld. Det er litt dyrt, men du verden som det er verdt det.

Har du forresten sett de rosa bussene i Oslo, ordfører? I Nordre Aker har vi i hele år testet ut to rosa minibusser som har gitt eldre mennesker mulighet til å bestille reise i tidsrommet mandag til lørdag mellom klokken 10 og klokken 18. Den henter deg hjemme og kjører deg

f.eks. til Storsenteret, hvis det er dit du vil da. Alder er eneste kriterium for å benytte tilbudet. Og også dette fungerer. De eldre er stor-fornøyde og de har mulighet til å leve mer aktive liv. Jeg tror de opplever at de bestemmer mer over sine egne liv med en slik ordning. Og som sagt; nye ordninger som fungerer setter vi fart på. Derfor utvider vi ordningen nå til bydelene Vestre Aker og Sagene.

For det er jo dette Tim ønsker seg - leve et fullverdig liv, slik han selv ønsker det. Som Kjell Huseby på 82 år som for et par uker siden ble avbildet i Kiwi-butikken på Frogner av Aftenposten. Med gratis kommunal hjelp får han nå mulighet til selv å gjøre innkjøp én gang i uken. Dette kaller vi i byrådet for aktivitetstid og kan brukes av eldre til hva de vil. Vi lovet 30 minutter aktivitetstid i uken, og nå utvider vi til opptil en time. For at ordningen skal være fleksibel kan de eldre - om de ønsker - samle opp tid til å gå på f.eks. kino eller fotballkamp. Jeg - og mange med meg - vil gjerne takke alle som er med på å bidra til fellesskapskassa i Oslo gjennom eiendomsskatten for at Kjell og andre eldre kan leve mer aktive liv. Takket være dere så når vi i 2019 målet om 500 nye årsverk i tjenester som gjør det trygt for eldre som ønsker det å bo hjemme lengre. Ordfører - igjen så fungerer politikken.

Jeg snakket tidligere om frukt og grønt på ungdomsskolen og at kosthold er viktig. Dette gjelder enten du er ung eller gammel. Når vi hører historier om unger som sliter med å konsentrere seg på skolen dag etter dag grunnet for lite mat, må vi se på om vi kan gjøre ting annerledes. Derfor foreslår byrådet i 2019 og 2020 at det etableres et prosjekt med skolemat på utvalgte skoler. Vi foreslår også å øke kostøre til våre sykehjem - ikke fordi vi tror våre eldre får for lite mat, men fordi vi tror litt mere penger kan øke både kvalitet og variasjon på noe som er viktig for dem - nemlig måltidene. Vi gjør det samme på rusinstitusjonene våre, fordi mat er helse – og rusavhengige skal i større grad møtes med helsehjelp. Det hjelper dem i riktig retning. Mindre Litago, og mer grønnsaker, som Velferdsetaten selv sier. Det er mye glede i god mat – det gjelder oss alle!

Ordfører. Ikke bare blir det flere rosa busser i 2019. Neste år kommer det hele 70 nye elektriske busser til Oslo. I tillegg til å redusere klimagassutslipp vil dette også redusere støy fra busstrafikken. Ruter vil også teste selvkjørende busser neste år. Med en kraftig satsing på kollektivtilbudet blir det enda enklere å reise miljøvennlig, for alle. Folk oppgir også i publikumsundersøkelsen at de blir stadig mer fornøyd med kollektivtilbudet der de bor, opp hele seks prosentpoeng fra 2014. Det er gledelig å se at den innsatsen som legges ned i å gi folk flere avganger på buss, trikk og t-bane fungerer. Vi har da også fått om lag 40 000 flere reiser hver eneste dag i Oslo det siste året, og neste år styrker vi kollektivtilbudet ytterligere, både i ytre og indre by.

Og så må jeg få lov til å avlegge en visitt både til opposisjonspolitiker Erik Lunde i Krf og Rødt sin gruppeleder Eivor Evenrud. Tusen takk for at dere har vært med å presse på for å gjøre det billigere for barn og unge å reise kollektivt. Med dette budsjettet foreslår vi å la barn under 6 år reise gratis med kollektivtransport og å heve aldersgrensen for barnebillett fra 16 til 18 år. Slik gjør vi det billigere for barnefamilier å velge kollektivtransport og gjør det rimeligere for ungdom å komme seg dit de vil. Det fungerer også når vi står sammen om god politikk.

Vi lovte å gjøre det lettere å reise miljøvennlig. Det er det blitt og biltrafikken i Oslo er på vei nedover. Det er bra, for færre fossile kjøretøy er avgjørende for å nå Oslos klimamål og for å gi Oslos innbyggere bedre luftkvalitet. Det har vært helt nødvendig å gjennomføre raske tiltak, og folks tilfredshet med luftkvaliteten er også blitt betydelig bedre - det viser at vi er på rett vei. Derfor foreslår byrådet en rekke grep for å fremme overgangen til nullutslippskjøretøy. Det settes i budsjettet bl.a. av midler til en raskere utbygging av ladepunkter for elektriske personbiler, vare- og tjenestebiler og drosjer. Et nært samarbeid med innbyggere og næringsliv om gode løsninger vil hjelpe oss til å få en grønnere by.

Ordfører. Vi har til sammen bygd 35 km med sykkelinfrastruktur siden vi tok over, men det er likevel ikke slik at alle tar bølgen for sykkeltilbudet i byen. Flere er mer fornøyd med tilretteleggingen enn før, men de fleste er fortsatt bare sånn midt på treet fornøyd. Vi fortsetter derfor satsingen. I 2019 skal det bygges 26 kilometer med sykkelvei og bilfrie gater og neste år når vi dermed også løftet vårt om 60km ny sykkelinfrastruktur til glede for de som vil komme seg raskt til og fra med sykkel i Oslo. Og det vil folk. 24 prosent av byens borgere bruker sykkel i Oslo ukentlig. Oslo er sakte, men sikkert i ferd med å bli en sykkelby, og da må vi som politikere støtte opp under dette. I 2019 oppretter vi derfor også nye støtteordninger til arbeidsgivere som ønsker å legge til rette for klimavennlige jobbreiser slik at enda flere kan få et reelt valg til bilen.

Men ordfører, ingen anstendig finanstale kan vel levers uten at jeg også har snakket litt om været. Denne sommeren var en dårlig sommer for klimafornektere og konspiratorikere. Den fantastiske sommeren kan imidlertid få oss til å glemme den snørike vinteren vi akkurat har lagt bak oss. Det må imidlertid byrådet og bystyret ikke gjøre. En varm sommer betyr ikke nødvendigvis en varm og snøfattig vinter. Det husker en finansbyråd som aldri har brukt mer penger på snørydding og det husker de av byens innbyggere som sleit med å komme seg fram i byen i vinter. Byrådet vil derfor øke innsatsen på vinterdrift av fortau, gangveier og sykkelveier over hele byen. For dette må vi ta tak i. Og når det igjen blir sommer i 2019 skal parkene ryddes og holdes renere med nye søppelkasser som skal tømmes oftere. Vi skal også bidra til mindre plastforurensing i naturen og jeg er stolt over at vi legger opp til å fase ut bruken av unødig engangsplass i 2019 i Oslo kommune.

Så lite som skal til for at barn og unge leker og så lite som skal til for at voksne blir som barn igjen. I Vaterlandsparken og her ute på Fritjof Nansens plass står det, som en del av Bilfritt byliv-satsingen, en line som de som tør kan balansere på. Det morsomme er at det alltid er noen som tør. Og de fleste faller raskt. Men de tør igjen. Og det skaper glede. I 2019 fortsetter byrådet med å prioritere mennesker og aktiviteter ved å gjøre sentrum hyggeligere med vekt på handel, uteservering, flere benker, kunst og kultur, leke- og aktivitetsmuligheter og mer beplantning. Belysning i prioriterte gater og byrom, samt vedlikehold av gategrunn skal styrkes. Det skal etableres flere gågater og fotgjengerprioriterte gater.

Når Oslo er Oslo av en grunn, så er også Losæter en del av årsaken, ordfører. For i skyggen av utluftningspipa til Operatunellen ligger det et frodig hjørne mellom veien forbi middelalderparken og Sørenga. Mellom asfaltkanter og biler dyrkes mat på åkeren og folk

luker i parsellhagene sine. Byrådet vil at Oslo skal bli en grønnere by hvor byrommene aktivt tas i bruk og fungerer som sosiale møteplasser for byens befolkning. Oslo har lang erfaring med landbruk i byen, men de siste årene har det i større grad enn før poppet opp dyrkeplasser rundt omkring i byen på det ene spennende stedet etter det andre. Vi ønsker mer av dette og tar derfor vare på skolehager og etablerer nye dyrkeprosjekter, "der ingen skulle tru at nokon kunne" ha en dyrkekasse. I 2019 vil vi også åpne Sørli besøksgård i Østmarka.

Fordi Oslo blir en stadig tettere by og folk bor nære på hverandre, er det viktig at vi skaper disse grønne lungene, men også at vi bidrar til at folk kan være aktive i nærheten av der de bor. Vi ønsker å legge til rette for friluftsliv og idrett slik at folk kan ha et godt tilbud i hele byen. Spesielt er det viktig at barn og unge skal kunne ha muligheter for organiserte fritidsaktiviteter der de bor. Her har Oslo hengt etter resten av landet alt for lenge. Jeg tror at den store satsinga bystyreflertallet har gjennomført på idrett, på friluftsliv, på flere plasser i kulturskolen og på kulturtilskudd er en medvirkende årsak til at 58 prosent nå sier de er fornøyd med mulighetene for organiserte fritidsaktiviteter for barn der de bor. Nå gjør vi enda mer for å ta fritidsaktiviteter dit barn er. I budsjettet for 2019 ønsker byrådet å opprette en ny ordning for kulturtilbud i barnehagene etter modell av den kulturelle skolesekken. Samtidig vil vi opprette et nytt prosjektsamarbeid mellom kulturskolen og aktivitetsskolen, slik at flere kan få et tilbud fra kulturskolen. Det er fortsatt mer som gjenstår å gjøre, men fornøydheten med organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge i nærmiljøet der folk bor er opp hele 12 prosentpoeng fra 2014 - og til syvende og sist, ordfører - så er det dette som betyr noe.

Neste år vil vi fortsette byggingen av nye kunstgressbaner og rehabilitere fem eksisterende baner. Det er planlagt 17 nye flerbrukshaller blant annet på Ullern, på Korsvoll, i Bjørvika og på Dælenenga. Endelig kommer det ishall på Frogner og det blir kunstis anlegg på Bjørndal, anlegg for cricket og friidrett på Mortensrud. 3 nye bad skal bygges, blant annet på Manglerud. Og ikke nok med det, som de sa utenfor Glassmagasinet i julestrida før i tida, i tillegg blir det mer satsing på friluftsliv. Det blir mer drift og vedlikehold av friluftslivsområder - på Gressholmen blir det nytt kajaksenter, samtidig som vi setter igang en rekke andre store og mindre tiltak i samarbeid med frivilligheten. Slik kan enda flere få gleden av fjorden og Marka. Og ordfører. Støtten til organisasjoner som driver med kultur og frivillighet økes, slik at enda flere barn, voksne og eldre kan være mer aktive. Dette betyr mye for folk flest.

Trygghet er et fundamentalt element i ethvert samfunn. Hvis nabolaget kjennes utrygt så rokkes det ved noe av det grunnleggende. I Oslo er de fleste nabolag trygge og gode. Kun 5 prosent er misfornøyd med tryggheten med å ferdes ute på kveldstid der de bor. På dagtid er det kun 1 prosent som føler seg utrygge, mens 92 prosent føler seg trygge. Det er verdifullt, men ikke en selvfølge alle steder i verden eller i Europa. Tryggheten er med på å gjøre Oslo til Oslo. Det er faktisk bemerkelsesverdig hvor fornøyde folk er med tryggheten der de bor på kveldstid sammenlignet med for bare fire år siden, opp hele 17 prosentpoeng. Den samme utviklingen ser vi i Oslo sentrum på kveldstid - opp hele 13 prosentpoeng på 4 år. Samarbeid mellom kommunen, politiet, utelivsnæringa, natteravner, frivillige organisasjoner og andre som jobber med sikkerhet og mennesker i byen vår må derfor

fortsette. På både dagtid og kveldstid. Dere gjør en fantastisk jobb. Den er viktig. Og det fungerer når byen vår oppleves som en trygg by å bo og ferdes i.

Ordfører, «all good things must come to an end», men akkurat som at en god finanstale bør ha med noe om været så bør den også si noe om den økonomiske situasjonen til Oslo kommune. Som finansbyråd så er det betryggende å kunne meddele bystyret at kommunens økonomiske situasjon er meget sterk. Dette er ikke min vurdering - dette er vurderingen til det internasjonale kredittvurderingsbyrået Standard & Poor's. De regnskapsmessige resultatene vi har levert i 2016 og 2017 var langt over gjennomsnitt, og også i 2018 forventer vi å levere et godt resultat. Dette har medvirket til at vi til nå har kunnet gjennomføre ekstraordinære gjeldsnedbetalinger i milliardklassen. Gjeldsgraden som var på 59% i 2015 beveger seg ned mot 50% ved utgangen av 2018. Dette medvirker til at Oslo kommune gis høyeste oppnåelige karakter, AAA, - noe som kun deles med den norske stat og Kommunalbanken her hjemme - en soliditet som ikke engang gis til Storbritannia eller noen aktør i det private markedet. S&P skriver i sin rapport at kommunens evne til økonomisk styring og budsjettgjennomføring er svært god hva gjelder driftsbudsjetter og etterfølgende resultat. Herunder at realiserte overskudd og lavere utgifter delvis er anvendt til nedbetaling av gjeld. Det viktigste her er imidlertid at vi ved inngangen til 2019 har et helt annet og sterkere grunnlag for nødvendige investeringer enn tidligere økonomiplaner har vist, og denne styrken ønsker vi å bruke for å gjøre nødvendige investeringer for å ruste byen vår for fremtiden. Derfor har vi i årets økonomiplan også klart å finansiere både ny hovedbrannstasjon og ny storbylegevakt. «It's not cheap, but it's definitely worth it».

Helt til slutt ordfører. Norge er som sagt Norge av en grunn. Oslo er som sagt Oslo av en grunn. I bydel Østensjø - på Bogerud hvor jeg er fra er det en dame som heter Hilde Moen Solberg. Hun driver et prosjekt som heter "Bare hyggelig". "Bare hyggelig" vil bidra til å skape gode og trygge arenaer for ulike faglige og sosiale aktiviteter i hverdagen, i nabolaget. På Bogerud. Bogerud er Bogerud blant annet på grunn av sånne som Hilde. Hilde bidrar til utviklingen av Oslo og Norge, gjennom å være aktiv deltaker i nabolaget sitt. Hun bidrar til å bygge gode lokale fellesskap. Det finnes mange som Hilde i Oslo. Jeg tror det er grunnen til at folk trives i området der de bor, og at folk trives i Oslo. Hilde, forfatteren Zeshan, Mo, Jamal, Tove, Goggen, Kim, Ola, lærere som Anette, pensjonisten Kjell, bystyrerepresentantene Eivor og Erik, og Tim. Det er folk som dere som er grunnen til at Oslo er Oslo.

Det er mye som kan bli bedre i byen vår, og vi skal finne løsninger sammen, i fellesskap. Det er ikke alltid like billig, men du verden - det er verdt det.

Ordfører. Med dette overleverer jeg byrådets budsjettforslag for 2019.